अनुसूचित जमाती व इतर पारंपारिक वननिवासी (वनहक्काची मान्यता) अधिनियम २००६ व नियम २००८ व सुधारित नियम २०१२ च्या अंतर्गत सामुहिक वन हक्काच्या अंमलबजावणीसाठी ६ जिल्ह्यातील २२ तालुक्यातील वनहक्क कायदा अंमलबजावणी व्यवस्थापकांना मुदतवाढ देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन आदिवासी विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : राज्यपा २०१६/प्र.क्र. १६ / का-१६

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२ दिनांक : ३ मार्च, २०१६

वाचा: - १.शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक: आरएजे -१०२२/मुंमस/प्र.क्र. १७/२०११/ २०अ/, दिनांक ३१.१.२०१२

- २. शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्रमांक : व्हीआयपी २०१२/प्र.क्र. ३७/का-१६, दिनांक ५ मार्च,२०१३
- ३. शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्रमांक : राज्यपा २०१५/प्र.क्र. ३६/का-१६, दिनांक ३१ मार्च,२०१५
- ४. शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्रमांक : राज्यपा २०१५/प्र.क्र. ५४/का-१६, दिनांक ३ जून,२०१५
- ५. मा. राज्यपाल कार्यालय यांचे पत्र क्र.RB/DB/e-१३०१३(१) (२०१५)/Psmc/६th meeting /Minutes/२६ November/१०८८, दि.९ डिंसेबर,२०१५.
- ६. आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांचे पत्र क्रमांक: वहका २०१५/प्र.क्र.१७७/का-३ (७), दि.१९ जानेवारी,२०१६.

प्रस्तावना : मा. राज्यपाल यांच्या कार्यालयात केंद्र शासनाच्या आदिवासी विकास मंत्रालयाने दिलेल्या सूचनेस अनुसरुन आदिवासी कक्षाची स्थापना, सामान्य प्रशासन विभागाच्या दिनांक ३१.१.२०१२ च्या शासन निर्णयान्वये करण्यात आलेली आहे. सदर आदिवासी कक्षामार्फत करावयाची कार्यवाही तसेच या कक्षामार्फत राबविण्यात येणा–या पथदर्शी प्रकल्पाबाबत मार्गदर्शक तत्वे आदिवासी विकास विभागाच्या दिनांक ५.३.२०१३ च्या शासन निर्णयान्वये निर्गमित करण्यात आलेले असून मा. प्रधान सचिव (आ.वि.) यांच्या अध्यक्षतेखाली पथदर्शी प्रकल्प मंजूरी व सनियत्रण समित गठित केलेली आहे. पथदर्शी प्रकल्प मंजूरी व सनियंत्रण समितीची ६ वी बैठक दिनांक २६.१९.२०९५ रोजी आयोजित करण्यात आली.

संदर्भ क्रमांक ३ वरील शासन निर्णयान्वये सामुहिक वनहक्काच्या अमंलबजावणीसाठी प्रायोगिक तत्वावर यवतमाळ, पालघर, चंद्रपूर, नाशिक आणि रायगड या ५ जिल्हांकरीता ५ व्यवस्थापक आणि २० तालुक्यासाठी २० व्यवस्थापक यांच्या नेमणुकीबाबत दिलेली मंजूरी त्याच प्रमाणे संदर्भ क्रमांक ४ अन्वये ठाणे जिल्हयासाठी जिल्हा व्यवस्थापक आणि मुरबाड व शहापूर या दोन तालुक्यासाठी व्यवस्थापक नेमणूकीबाबत आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक- राज्यपा २०१५/प्र.क्र.५४/का-१६, दिनांक ३ जून, २०१५ अन्वये दिलेली मंजूरी अशा एकूण ६ जिल्ह्यात २२ तालुक्यात वनहक्क कायदा अंमलबजावणी व्यवस्थापकांची नियुक्ती सामुहिक वनहक्क दावे दाखल करण्याचे कामासाठी व वनहक्क कायदा अंलमबजावणीसाठी करण्यात आलेली आहे. सदर व्यवस्थापकांचा कामाचा सहा महिन्यांचा कालावधी ३० नोव्हेंबर २०१५ अखेर संपुष्टात येत असल्यामुळे पथदर्शी प्रकल्प मंजूरी व सनियंत्रण समितीच्या ६ व्या बैठकीत सदर व्यवस्थापकांना माहे मार्च २०१७ पर्यंत मुदतवाढ देण्याबाबत तत्वत: मंजूरी दिलेली आहे. त्यानुषंगाने सामुहिक वनहक्क दावे दाखल करण्याचे कामासाठी व वनहक्क कायदा अंलमबजावणीसाठी नाशिक, ठाणे, पालघर , रायगड, यवतमाळ व चंद्रपुर या ६ जिल्ह्यातील २२

तालुक्यातील वनहक्क कायदा अंमलबजावणी व्यवस्थापकांना दिनांक १ डिंसेबर,२०१५ ते दिनांक ३१ मे २०१६ आणि दिनांक १ जुन २०१६ ते दिनांक ३१ मार्च २०१७ अशा दोन टप्प्यात मुदतवाढ देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

संदर्भाधीन शासन निर्णय आदिवासी विकास विभाग क्रमांक : राज्यपा २०१५/प्र.क्र. ३६/का-१६, दिनांक ३१ मार्च,२०१५ अन्वये घेतलेल्या निर्णयानुसार ५ जिल्हयांकरीता व त्यातील २० तालुक्यासाठी व्यवस्थापक नेमणुकीबाबत आदेश निर्गमित करण्यात आले आहे. त्याच प्रमाणे शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्रमांक : राज्यपा २०१५/प्र.क्र. ५४/का-१६, दिनांक ३ जून,२०१५ अन्वये घेतलेल्या निर्णयानुसार ठाणे जिल्हयातील मुरबाड आणि शहापूर दोन तालुक्यांमध्ये सामुहिक वनहक्काच्या अंमलबजावणीसाठी एक जिल्हा व्यवस्थापक व दोन तालुका व्यवस्थापक यांची मानधन तत्वावर कंत्राटी पध्दतीने नेमणूकीबाबत आदेश निर्गमित करण्यात आलेले आहे. याप्रमाणे एकूण ६ जिल्ह्यात २२ तालुक्यात वनहक्क कायदा अंमलबजावणी व्यवस्थापकांची नियुक्ती सामुहिक वनहक्क दावे दाखल करण्याचे कामासाठी व वनहक्क कायदा अंलमबजावणीसाठी करण्यात आलेली आहे. सदर व्यवस्थापकांचा कामाचा सहा महिन्यांचा कालावधी दिनांक ३० नोव्हेंबर, २०१५ अखेर संपुष्टात आला असल्याने सदर व्यवस्थापकांना दिनांक १ डिंसेबर,२०१५ पासून दिनांक ३१ मार्च २०१७ पर्यत दोन टप्पयात मुदतवाढ देण्याबाबत पथदर्शी प्रकल्प समितीने दिनांक २६.११.२०१५ रोजी घेतलेल्या बैठकीत तत्वत: मंजूरी दिलेली आहे. त्यास अनुसरुन सामुहिक वनहक्क दावे दाखल करण्याचे कामासाठी व वनहक्क कायदा अंलमबजावणीसाठी नाशिक, ठाणे, पालघर, रायगड, यवतमाळ व चंद्रपुर या ६ जिल्ह्यातील २२ तालुक्यातील वनहक्क कायदा अंमलबजावणी व्यवस्थापकांना दिनांक १ डिंसेबर,२०१५ ते दिनांक ३१ मे २०१६ आणि दिनांक १ जून २०१६ ते दिनांक ३१ मार्च २०१७ अशा दोन टप्प्यात मुदतवाढ या शासन निर्णयान्वये देण्यात येत आहे.

योजनेचे स्वरुप व योजनेचे निकष_संदर्भाधीन शासन निर्णय आदिवासी विकास विभाग क्रमांक : राज्यपा २०१५/प्र.क्र. ३६/का-१६, दिनांक ३१ मार्च,२०१५ व शासन निर्णय आदिवासी विकास विभाग क्रमांक : राज्यपा २०१५/प्र.क्र. ५४/का-१६, दिनांक ३ जून,२०१५ प्रमाणेच लागु राहतील.

तसेच, प्रवास भत्ता प्रतीमहा एकत्रित रक्कम न देता प्रती प्रवास निर्धारित करण्यात यावा त्यानुषंगाने जिल्हास्तरीय व्यवस्थापक यांना रु.२५०/- प्रती भेट या प्रमाणे रु.२५००/- च्या मर्यादेत मान्य करावा म्हणजेच किमान १० गावांना दरमहा भेटी देणे अपेक्षित आहे. सदर भेटी या प्रत्यक्षात करण्यात आल्या याचे प्रमाणकीकरण संबधीत उपविभागीय अधिकारी/ तहसिलदार यांनी करावे.

तसेच तालुकास्तरीय व्यवस्थापकाला प्रती भेट रु.१५०/ - निश्चित करुन रु.१५००/ - प्रतीमहा मर्यादा निश्चित करावी. म्हणजेच दरमहा किमान १० भेटी देणे अपेक्षित आहे. सदर भेटी या प्रत्यक्षात करण्यात आल्या याचे प्रमाणिकरण संबधीत उपविभागीय अधिकारी/ तहसिलदार यांनी करावे.

अ) योजनेचा आर्थिक भार :- (माहे डिंसेबर २०१५ ते मे २०१६ पर्यंत ६ महिन्याकरीता) व्यवस्थापक यांचे मानधन व इतर खर्चाची निश्चीती

१) जिल्हा व्यवस्थापक

Fixe component Honorarium **र. २२,५००** (मानधन २०००+प्रवास खर्च प्रतीमहा रु.२५००) जिल्हा व्यवस्थापक यांनी प्रतीमहा १० भेटी देणे अपेक्षित असून प्रती भेट रु.२५०/- नुसार २५००/- च्या मर्यादेत राहील. Incentive component रु. ६२.५०/-

(एका सामुहिक वनहक्क दावे प्रकरणासाठी)

२) तालुका व्यवस्थापक

Fixe component Honorarium रू. १६,५००/- (मानधन १५०००+प्रवास खर्च प्रतीमहा रु.१५००) तालुका व्यवस्थापक यांनी प्रतीमहा १० भेटी देणे अपेक्षित असून प्रती भेट रु.१५० नुसार १५०० च्या मर्यादेत राहील. Incentive component रु. १५०.००/- (एका सामुहिक वनहक्क दावे प्रकरणासाठी)

एकूण आर्थिक भार (प्रकल्पाचा एकूण खर्च)-(माहे डिंसेबर २०१५ ते मे २०१६ पर्यंत ६ महिन्याकरीता)

१) जिल्हा व्यवस्थापक

Fixe component Honorarium रू. २२,५००x६x६ = ८,१०,०००/(मानधन २००००+प्रवास खर्च प्रतीमहा रु.२५००)
Incentive component रु. ६२.५०/- = १,६५,०००/(एका महिन्याला २० प्रकरणे या प्रमाणे २२ तालुक्यातील ४४० प्रकरणे या प्रमाणे ६ महिन्यात २६४० प्रकरणे)

२) तालुका व्यवस्थापक

Fixe component Honorarium **रु. १६,५००x२२x६** = **२१,७८,०००/-** (मानधन रु.१५०००+ प्रवास खर्च प्रतीमहा रु.१५००)
Incentive component रु. १५०.०० /- = ३,९६,०००/- (एका महिन्याला २० प्रकरणे या प्रमाणे २२ तालुक्यातील ४४० प्रकरणे या प्रमाणे ६ महिन्यात २६४० प्रकरणे)

______

प्रकल्पाचा अपेक्षित खर्च – (अक्षरी रु.पस्तीस लाख एकोनपन्नास हजार मात्र)

=34,89,000/-

ৰ)

योजनेचा आर्थिक भार:- (माहे जून २०१६ ते मार्च २०१७ पर्यंत -१० महिन्याकरीता) व्यवस्थापक यांचे मानधन व इतर खर्चाची निश्चीती

१) जिल्हा व्यवस्थापक

Fixe component Honorarium **रु. २२,५००/-** (मानधन २००००+प्रवास खर्च प्रतीमहा रु.२५००) जिल्हा व्यवस्थापक यांनी प्रतीमहा १० भेटी देणे अपेक्षित असून प्रती भेट रु.२५० नुसार २५०० च्या मर्यादेत राहील. Incentive component रु. ६२.५०/- (एका सामुहिक वनहक्क दावे प्रकरणासाठी)

२) तालुका व्यवस्थापक

Fixe component Honorarium रू. १६,५००/- (मानधन १५०००+प्रवास खर्च प्रतीमहा रु.१५००) तालुका व्यवस्थापक यांनी प्रतीमहा १० भेटी देणे अपेक्षित असून प्रती भेट रु.१५० नुसार १५०० च्या मर्यादेत राहील. Incentive component रु. १५०.००/-

(एका सामुहिक वनहक्क दावे प्रकरणासाठी) एकूण आर्थिक भार (प्रकल्पाचा एकूण खर्च)- **(माहे माहे जून २०१६ ते मार्च २०१७ पर्यंत -१० महिन्याकरीता**)

१) जिल्हा व्यवस्थापक

Fixe component Honorarium **रु. २२,५००х६х९०** = **१३,५०,०००/-** (मानधन २००००+प्रवास खर्च प्रतीमहा रु.२५००)
Incentive component रु. ६२.५०/- = २,७५,०००/- (एका महिन्याला २० प्रकरणे या प्रमाणे २२ तालुक्यातील ४४०० प्रकरणे या प्रमाणे १० महिन्यात ४४०० प्रकरणे)

२) तालुका व्यवस्थापक

Fixe component Honorarium **रु. १६,५००x२२x१०** = **३६,३०,०००/-** (मानधन रु.१५०००+ प्रवास खर्च प्रतीमहा रु.१५००)
Incentive component रु. १५०.००/- = ६,६०,०००/- (एका महिन्याला २० प्रकरणे या प्रमाणे २२ तालुक्यातील ४४०० प्रकरणे या प्रमाणे १० महिन्यात ४४०० प्रकरणे)

_____

प्रकल्पाचा अपेक्षित खर्च -

=49,94,000/-

(अक्षरी रु.एकोण साठ लाख पंधरा हजार मात्र) प्रकल्पाचा एकूण अपेक्षित खर्च- अ) ३५,४९,००० + ब) ५९,१५,००० = ९४,६४,०००/-(अक्षरी रु. चौ–यान्नव लाख चौसष्ठ हजार मात्र)

सदर प्रकल्पाचे सनियंत्रण आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांचेकडून करण्यात येणार असून सदर प्रकल्पाची अंमलबजावणी वनहक्क अंमलबजावणी व्यवस्थापक यांचेकडून जिल्हास्तरावरुन जिल्हाधिकारी यांचे नियंत्रणेत आणि वनहक्क अंमलबजावणी व्यवस्थापक यांचेकडून तालुका स्तरावरुन उपविभागीय अधिकारी /तहसिलदार यांचे नियंत्रणेत करण्यात येणार आहे.

आयुक्त, आदिवासी विकास विभाग, महाराष्ट्र राज्य नाशिक हे नियंत्रक अधिकारी म्हणून राहतील. अपर आयुक्त यांचे कार्यालयातील व्यवस्थापकांचे मानधनासाठीचा निधी आयुक्त कार्यालयातून वर्ग केला जाईल. तसेच जिल्हा व तालुका स्तरावरील व्यवस्थापकांचे मानधन व भत्याचा निधी संबधित जिल्हाधिकारी यांचे कार्यालयाकडे वर्ग करण्यात येईल. जिल्हाधिकारी कार्यालयातील व्यवस्थापकांचे मानधन व भत्ते जिल्हाधिकाऱ्यांमार्फत अदा केले जाईल व तालुका स्तरावरील व्यवस्थापकांचे मानधन व भत्ते संबधित उपविभागीय अधिकारी मार्फत अदा केले जाईल. याकरीता सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी, आयुक्त आदिवासी विकास कार्यालय, नाशिक हे आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून राहतील.

सदर योजनेसाठी होणारा खर्च मागणी क्र.टि-५, २२२५-अनुसूचित जाती,अनुसूचित जमाती व इतर मगासवर्ग व अल्पसंख्यांक यांचे कल्याण, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना -०२, अनुसूचित जमातीचे कल्याण -७९६, जनजाति क्षेत्र उपयोजना (०१) जनजाति क्षेत्र उपयोजनांतर्गत योजना- राज्य योजनांतर्गत योजना- (०१) (५३)आदिवासी कक्षामार्फत राज्यातील अनुसूचित क्षेत्रामध्ये पथदर्शी प्रकल्पाची अंमलबजावणी (२२२५-डी ३६९)-३१ सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर) या लेखाशिर्षाखाली सन २०१५-१६ या चालू आर्थिक वर्षाकरीता केलेल्या तरतूदीतून भागविण्यात यावा व त्याच लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

सदर शासन निर्णय, वित्त विभागाचे क्रमांक- अर्थसं २०१५/प्र.क्र.८५/अर्थ-३, दिनांक १७ एप्रिल,२०१५ च्या परिपत्रकातील अटींची पुर्तता होत असल्याचे प्रमाणित करुन निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०१६०३०३१५४४३०६७२४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(नि.अ. पांढरकामे) अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. राज्यपालांचे सचिव
- २) मा. मुख्यमंत्री महोदयांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) महालेखापाल लेखापरिक्षा , (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १, मुंबई
- ४) महालेखापाल लेखापरिक्षा , (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-२, नागपूर,
- ५) प्रधान सचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ६) प्रधान सचिव, महसूल व वन विभाग, (वने) मंत्रालय, मुंबई
- ७) प्रधान सचिव, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ८) प्रधान मुख्य वन संरक्षक, (वनबल प्रमुख) महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- ९) आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक
- १०) जिल्हाधिकारी, ठाणे, यवतमाळ, पालघर, चंद्रपूर, नाशिक व रायगड
- ११) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, ठाणे, यवतमाळ, पालघर, चंद्रपूर, नाशिक व रायगड
- १२) अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे, नाशिक, अमरावती, नागपूर
- १३) तहसिलदार, ठाणे, यवतमाळ, पालघर, चंद्रपूर , नाशिक व रायगड
- १४) सहाय्यक आयुक्त (लेखा) आदिवासी विकास विभाग, नाशिक, ठाणे, अमरावती, नागपूर
- ९५) प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, ठाणे, यवतमाळ, पालघर, चंद्रपूर, नाशिक व रायगड
- १६) जिल्हा कोषागार अधिकारी, ठाणे, यवतमाळ, पालघर, चंद्रपूर, नाशिक व रायगड
- १७) सर्व उप सचिव/अवर सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १८) कक्ष अधिकारी, (का-६) अर्थसंकल्प शाखा, आदिवासी विकास, मंत्रालय, मुंबई
- १९) वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २०) निवड नस्ती कार्यासन-१६, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.